

„Задължителен универсален пенсионен фонд Алианс България”

**Доклад на независимите одитори
Годишен доклад за дейността
Годишен финансов отчет
31 декември 2023 г.**

Съдържание

Доклад на независимите одитори

Годишен доклад за дейността	1-7
Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица	8
Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица	9
Приложения към годишния финансов отчет	10-36

Доклад на независимите одитори

До акционерите на „Пенсионно осигурително дружество Алианц България“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на **“Задължителен универсален пенсионен фонд Алианц България” („Фонда“)**, съдържащ отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица за годината приключваща на **31 декември 2023 г.** и отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към **31 декември 2023 г.** както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи съществена информация за счетоводната политика и друга пояснителна информация .

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на **“Задължителен универсален пенсионен фонд Алианц България”** към **31 декември 2023** година и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“.

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Фонда в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България. Ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Оценка на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата са представени в приложения 5 (б) „Съществена информация за счетоводната политика“, „Финансови инструменти“, 6 „Оповестяване на политиката по управление на риска“, 8 „Счетоводни класификации и справедливи стойности“ и 10 „Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата“ към финансовия отчет.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата („ФАССПЗ“) възлизат на 3,429,583 хил. лева или 89.05% от общата сума на активите към 31 декември 2023 г., и представляват най-големият актив в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица на Фонда.

Като такива, ФАССПЗ са определящият фактор за финансовия резултат от дейността на Фонда и за балансовата стойност на нетните активи.

Към 31 декември 2023 г. 94.44% от ФАССПЗ на Фонда са категоризирани в „Ниво 1“ на йерархията на справедливите стойности на финансовите инструменти, оценени на базата на входящи данни за обявени цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи, до които Фондът може да има достъп към датата на оценяване. Към отчетната дата 5.56% от инвестициите на Фонда са категоризирани в „Ниво 2“ и „Ниво 3“. Оценката на тези финансови активи се основава на пазарни данни или модели за оценяване, които

Ние извършихме одиторски процедури със съдействието на наши специалисти оценители и специалисти по информационни технологии, където е приложимо, като тези процедури включиха, но не се ограничиха до:

- Тестване на разработването, прилагането и оперативната ефективност на избрани ключови контроли по отношение на оценяването на портфейла с ФАССПЗ, оторизирането на цените, използвани за ежедневната преоценка и системното конфигуриране при изчислението на нетните нереализирани печалби и загуби от преоценката на ФАССПЗ.
- Съответствие на оценката на всички финансови активи с обявени цени в портфейла към 31 декември 2023 г. с публична пазарна информация.
- Проверка за съответствие на методите за оценяване на некотираните финансови инструменти с приложимия стандарт за финансово отчитане.
- Оценка за целесъобразност на методите за оценяване на некотираните финансови инструменти чрез съпоставката им с често използвани методи за оценяване на сходни финансови инструменти.
- Тестване на математическата точност на моделите за оценяване и съпоставимост на ключовите входящи данни с основните допускания, направени от Фонда.

Оценка за целесъобразност на основните допускания, използвани при оценките към края на годината и в частност на дисконтовия процент. Оценка на йерархията на справедливата стойност и движения в йерархията през годината, както и съответствие с приложимите изисквания за финансово отчитане относно оповестяването на финансови инструменти

— оценка на уместността и пълнотата на оповестяванията във връзка с инвестициите

Ключов одиторски въпрос

често изискват значително количество входящи данни. Много от тях са получени от леснодостъпни данни за ликвидни пазари. Когато няма леснодостъпни наблюдаеми данни, както в случая на некотираните финансови инструменти, се налага изготвянето на приблизителни оценки, което включва значителен елемент на субективна преценка.

Поради значителния размер на стойността на ФАССПЗ, както и елемента на значителна преценка, извършена от Ръководството при определяне на входящите данни, използвани в моделите за оценяване, ние считаме, че оценката на ФАССПЗ представлява ключов одиторски въпрос.

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

по справедлива стойност, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението в рамките на йерархията през годината, спрямо изискванията на приложимата финансово-отчетна рамка.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството на „Пенсионно осигурително дружество Алианц България“ АД носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишния доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай, че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния доклад за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в годишния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Годишният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството на „Пенсионно осигурително дружество Алианц България“ АД носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет, ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- ПрайсуютърхаусКупърс Одит“ ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Фонда от общото събрание на акционерите, проведено на 25 септември 2023 г., за период от една година. „ПрайсуютърхаусКупърс Одит“ ООД е било назначено за първи път като одитор на Фонда на 29 октомври 2018 г.
- „Ейч Ел Би България“ ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Фонда от общото събрание на акционерите, проведено на 25 септември 2023 г., за период от една година. „Ейч Ел Би България“ ООД е било назначено за първи път като одитор на Фонда на 2 ноември 2017 г.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Фонда представлява шести пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на този Фонд, извършен от „ПрайсуютърхаусКупърс Одит“ ООД.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Фонда представлява седми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на този Фонд, извършен от „Ейч Ел Би България“ ООД.

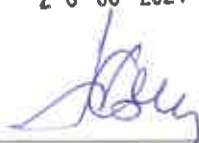
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад с дата 27 март 2024 г., представен на одитния комитет на Фонда, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда.

За "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД:

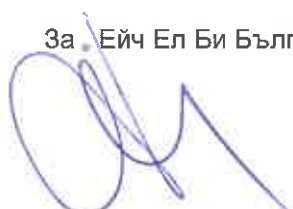
Джок Нюнан
Прокуррист
2 9 -03- 2024

Анна Ботева
Регистриран одитор,
отговорен за одита
бул. Мария Луиза 9-11
1000 София, България
2 9 -03- 2024

За "Ейч Ел Би България" ООД:

Стойчо Милев
Управител
2 9 -03- 2024

Стоян Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за
одита
бул. Константин Величков 149-151
1309 София, България
2 9 -03- 2024

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „АЛИАНЦ
БЪЛГАРИЯ“
31.12.2023 г.

1. Обща информация.

Задължителен универсален пенсионен фонд „Алианц България“ е фонд, управляващ средства, с цел осигуряване на допълнителна пожизнена пенсия на лицата, родени след 31.12.1959 г. и осигурени при условията и по реда на част първа от Кодекса за социално осигуряване.

Задължителен универсален пенсионен фонд Алианц България е регистриран с решение на Софийски градски съд по фирмено дело № 1913/2001 година.

Фондът е самостоятелно юридическо лице, което се управлява от Пенсионно осигурително дружество Алианц България АД.

2. Пазарен дял на Задължителен универсален пенсионен фонд “Алианц България” по размер на управляваните активи

Към 31.12.2023 г. пазарният дял на Задължителен универсален пенсионен фонд “Алианц България” по данни на КФН по размер на управляваните активи е 19.25 %.

3. Осигурителна дейност

Основните показатели за 2023 г. на ЗУПФ „Алианц България“ са, както следва:

Показатели ЗУПФ „Алианц България“	Мярка	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Приходи през годината в т.ч.	хил. лв.	950,706	173,854
-Осигурителни вноски по индивидуални партии	хил. лв.	422,019	380,837
-Прехвърлени суми от други фондове	хил. лв.	183,804	159,368
-Прехвърлени средства на лица от пенсионни схеми на ЕС на ЕЦБ или на ЕИБ	хил. лв.	11	11
-Възстановени суми от Сребърен фонд	хил. лв.	426	490
-Доход от инвестиции	хил. лв.	344,446	(366,852)
Задължения към осигурени лица и пенсионери в началото на годината	хил. лв.	3,268,491	3,450,415
Задължения към осигурени лица и пенсионери в края на годината	хил. лв.	3,836,350	3,268,491

Осигурени лица и участници в ЗУПФ „Алианц България“:

Участниците в универсалния пенсионен фонд са 755,935 души и в сравнение с предходната година нарастват с 1,156 души или 0.15 %. Осигурените лица с вноски са 745,656. Лицата с подадени и потвърдени от НОИ заявления или служебно разпределени, без постъпили вноски са 10,279.

Новоосигурени лица:

Новоосигурените лица в универсалния пенсионен фонд към 31.12.2023 г. са 71,629 и в сравнение с предходната година нарастват с 13,559 или 23.35 %.

Осигурени лица, напуснали фонда:

Осигурените лица напуснали универсалния пенсионен фонд към 31.12.2023 г. са 72,834 души и в сравнение с предходната година намаляват с 2,276 или -3.03 %.

3. Осигурителна дейност (продължение)

Приходи от осигурителни вноски.

През 2023 г. постъпленията в ЗУПФ "Алианц България" са в размер на 606,260 хил. лв., в т.ч. 422,019 хил. лв. постъпления от осигурителни вноски от НАП. Средният размер на месечната осигурителна вноска в универсалния фонд за 2023 година е 63.74 лв.

Осигурителни вноски за 2023 г.

Осигурителни вноски по линии бизнес (хил. лв.)	Към 31.12.2023 г.	Към 31.12.2022 г.	Δ
ЗУПФ	606,260	540,371	12.23%
в т.ч. получени вноски от НАП	422,019	380,837	10.81%
в т.ч. прехвърлени от други УПФ	183,804	159,368	15.33%
в т.ч. прехвърлени средства на лица от пенсионни схеми на ЕС, на ЕЦБ или на ЕИБ	11	11	0.00%

Възстановени средства от Държавен фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система (ДФГУДЯС – Сребърен фонд)

Общият размер на възстановените средства от Държавен фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система (Сребърен фонд) по чл.124а, от КСО през 2023 г. е 484 хил. лв. за 68 лица.

Изплатени средства на осигурени лица, пенсионери и наследници:

През 2023 г. общият размер на изплатените средства от фонда са в размер на 10,284 хил. лв., от които:

- Еднократни плащания на пенсионери по чл.167, ал.2 от КСО – 558 хил. лв. на 867 лица;
- Изплатени суми на наследници – 8,241 хил. лв. на 3,391 наследника на починали осигурени лица;
- Еднократни плащания за инвалидност – 1,438 хил. лв. за 587 осигурени лица;
- Разсрочени плащания на лица, чиито средства са прехвърлени към фондовете за извършване на плащания – 50 хил. лв. за 108 пенсионера.

Прехвърлени средства към фондовете за извършване на плащания

През 2023 г. към фондовете за извършване на плащания са прехвърлени средства както следва:

- Към Фонд за изплащане на пожизнени пенсии Алианц България са прехвърлени 6,822 хил. лв. за изплащане пенсии на 318 лица.;
- Към Фонд за разсрочени плащания Алианц България са прехвърлени 17,459 хил. лв. за получаване на разсрочени плащания от 2,827 лица.

Прехвърлени средства от Държавен фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система (ДФГУДПС – Сребърен фонд)

Общият размер на прехвърлените средства в Държавен фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система (Сребърен фонд) по чл.46 от КСО през 2023 г. е 23,019 хил. лв. за 1,877 лица.

4. Прогноза за дейността на ЗУПФ "Алианц България"

Прогнозата за дейността на ЗУПФ "Алианц България" за 2024 г. е изготвена, като са отчетени параметрите в развитието на пенсионния фонд през последните години и макроекономическите и социално-демографски фактори, влияещи върху дейността по допълнително пенсионно осигуряване. В прогнозата за бъдещите приходи, плащания на пенсионния фонд, реализирания доход и размер на таксите и удържките са използвани макроекономическите показатели за размера на инфлацията, средномесечният осигурителен доход и средния размер на разходите на домакинствата. Отчетени са всички законодателни промени свързани с дейността по допълнителната пенсионно осигуряване, както и предстоящото включване на мъжете във фазата на изплащане от 01.08.2024 г.

4. Прогноза за дейността на ЗУПФ "Алианц България" (продължение)

Продължаващата усложнена международна обстановка в края на 2023 г. е отчетена при планиране на бъдещите резултати както и евентуалното въздействие на световните събития върху финансовите пазари.

Показатели	Мярка	ЗУПФ
Приходи през годината в т.ч.	хил. лв.	669,964
Прехвърлени суми от други фондове	хил. лв.	214,500
Осигурени лица в края на годината	бр.	753,989
в т.ч. новоосигурени лица	бр.	72,345
Нетни активи в края на годината	хил. лв.	4,068,247

5. Постигнатата доходност на ЗУПФ „Алианц България“.

Постигнатата доходност от инвестиране активите на ЗУПФ „Алианц България“ за 2023 г. е 9.20%. Постият риск, измерен чрез стандартното отклонение за 2023 г. е 3.94 %.

6. Инвестиционна дейност на ПОД „Алианц България“ АД.

Инвестиционната дейност на Дружеството през 2023 г. бе фокусирана основно в:

- Следването на инвестиционна стратегията по структуриране на портфейлите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и имплементиране на зададени експозиционни лимити към основни подкласове активи по региони, в т.ч. и по държави;
- Инвестиране на част от свободните парични наличности и постъпващите вноски от осигурени лица в диверсифицирани квоти по класове и подкласове активи, с цел ползване на всички инвестиционни възможности за ценови растеж и текущ доход;
- Поддържане на консервативен рисков профил на портфейлите посредством спазване на строга лимитна политика с оглед на ограничаване на специфичните рискове.

След изключително негативната за повечето инвеститори 2022-ра година, повечето анализатори очакваха 2023-та да бъде година, в която е по-вероятно акциите да продължат спада си след краткото възстановяване в края на предходната година и в най-добрия случай да завършат без промяна, докато облигациите да са големите печеливши от наближаваща рецесия. В същото време на пазара цареше консенсус, че китайските акции ще се представят забележително добре заради края на COVID ограниченията и продължаващите стимули от централната банка. Но вместо това 2023-та година се оказа годината, в която пазарните анализатори сгрехиха най-отчетливо, защото нищо от това не се сбъдна.

Индексите на развитите пазари и от двете страни на Океана записаха годишни ръстове от по над 20%, а щатският технологичен индекс – NASDAQ, отчете скок от над 50% - изменение, подобно на регистрираното в началото на хилядолетието при възникването на т. нар. Dot-Com балон. С най-голяма заслуга за ръста бяха последните 3 месеца на годината когато нагласите на пазарните участници се промениха заради охлаждането на инфлацията и те вече прогнозираха, че централните банки са приключили с покачването на основните лихви и вече на дневен ред са пониженията им. След като през третото тримесечие на годината инвеститорите показаха значителни колебания и предпочетоха да разпродадат инвестициите в щатски акции, то последното тримесечие на 2023-та донесе забележителния ръст от 11.7% на основния щатски пазарен измерител - S&P500, което беше и най-доброто негово тримесечно представяне за последните 3 години. Разбира се, с най-голям принос за това представяне бяха т. нар. „забележителни седсм“ акции – най-големите технологични компании в индекса, чиито ръст обуслови близо 80% от ръста на целия индекс за годината.

В същото време предсказанията за пагубна рецесия не се сбъднаха и облигациите не се представиха особено блестящо, както вещаеха анализаторите в началото на годината. Инфлацията се оказа доста по-упорита от прогнозираното и въпреки че данните за нейното охлаждане инспирираха значителни покупки в края на годината, цялостното представяне за годината не беше толкова добро, колкото се предричаше като повечето индекси на облигационните пазари записаха минимални покачвания, с което не успяха да компенсират значителните загуби от предходната година.

Инвеститорите в китайски акции имаха много разочароваща година като MSCI China Index завърши със загуба от над 11%. Освен че прогнозите за бурно възстановяване след падането на COVID ограниченията, не се сбъднаха, структурните проблеми на китайската икономика натежаха още повече. Имотният сектор, който по принцип допринася с близо 30% към БВП на страната и който е основният инвестиционен инструмент на китайското домакинство, започна да се пропуква под огромния дългов товар и рязкото ограничаване на държавните стимули.

6. Инвестиционна дейност на ПОД „Алианц България“ АД. (продължение)

Все по-чести станаха новините за строителни предприемачи пред фалит и за банки, които имат нужда от капитализация, за да могат да покрият регулаторните си задължения. По никакъв начин не помогна и геополитическия разрыв в отношенията на страната със Запада, който доведе освен до изтегляне на значителна част от западните инвестиции, така също и до ограничаване на трансфера на технологии предимно в сферата на производство на микрочипове, което също се оказа серпозен удар за китайската икономика. Дори „затопянето“ на отношенията със САЩ на срещата между Байдън и Си Дзинпин във Сан Франсиско в края на годината не успя да донесе достатъчно оптимизъм на китайските капиталови пазари.

Освен Китай, другият голям губещ през годината бяха суровините, които не успяха да повторят забележителните ръстове от 2022-ра и отчетоха значителни понижения през годината. Въпреки геополитическите сътресения, вкл. и в богатия на петрол Близък изток, цената на суровия петрол спадна с над 10% през годината заради значителния добив от САЩ и опитите на Русия да намери пазар за своята продукция, така че да може да финансира военния си бюджет. Още по-значителен беше спадът при природния газ, чиито борсови котировки спаднаха с близо 60% в резултат на по-топлото време и запълнените газови хранилища в Европа.

Макар годината да донесе положителни емоции на финансовите пазари заради по-резкия спад на инфлацията от очакваното, предизвикателствата от 2023-та ще продължат да влияят и през следващата година, като основен фокус на инвеститорите ще е това колко сериозна рецесия ще обхване развитите икономики и дали централните банки ще отговорят адекватно и навременно.

Портфейлите на фондовете остават умерено консервативни, без да позволяват прекомерна концентрация на риск от определен клас и подклас активи и/или финансови инструменти. Това означава поддържане на микс от ниско рискови държавни ценни книжа, диверсифициран портфейл (фонд) от корпоративни облигации с инвестиционен рейтинг и прецизно селектирани експозиции в акции, вкл. и цели индекси и реплики на индекси.

7. Рискове и възможности при инвестиране активите на Фонда през 2023 г.

След предизвикателната 2022-ра година, инвеститорите си отдъхнаха през 2023-та благодарение на спада на инфлацията и забележителното представяне на технологичния сектор, получил своя подтик от масовото приложение на генеративния изкуствен интелект. На заден план останаха множеството геополитически рискове, които вместо да намалее, значително се увеличиха с разпалването с пълна сила на нов конфликт в ивицата Газа.

В същото време стабилността на финансовия сектор беше тествана с рязкото покачване на лихвите и въпросът дали той може да поеме още увеличения, остава отворен. Действията на централните банкери продължиха да са основен фокус на пазарните участници, които наблюдаваха внимателно за всеки минимален знак, че настъпва края на политиката на увеличение на основните лихви.

Всичко това налага предпазливо рисково позициониране, особено по отношение на рисковите активи и активна регионална селекция в рамките на всеки клас активи с цел постигане на максималната възможна доходност без влошаване на рисковия профил на фонда. През 2024-та основните експозиции ще останат към американския и европейския пазар, с фокус върху по-консервативно управление на портфейла. Очаква се инвеститорите внимателно да следят за понижението на основните лихви, което може да се забави повече от очакваното предвид прекалено оптимистичните очаквания от края на 2023-та.

По отношение на книгата с фиксиран доход в портфейла, основните експозиции ще продължават да бъдат в европейски и евро-деноминирани облигации на държави и компании с инвестиционен клас кредитен рейтинг, както и в избрани големи емитенти от т. нар. развиващи се държави като ако прогнозите за настъпването на недълбока рецесия се реализират, то това би трябвало да означава сравнително добро представяне именно на тези инструменти.

Рисковият профил на портфейлите на управляваните от ПОД „Алианц България“ АД фондове остава сравнително консервативен, без да позволява прекомерна концентрация на риск от определен клас активи и/или финансови инструменти.

8. Политика по управление на риска

Целите и политиката на Фонда по управление на финансовия риск, включително политиката му на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, както и експозицията по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток са представени подробно в Годишния финансов отчет.

8. Политика по управление на риска (продължение)

Политиките за управление на риска включват идентифициране, измерване и анализ на рисковете на които е изложен Фонда, определяне на подходящи методи за управление на риска, както и създаване на контролни процедури, които намаляват влиянието им. Политиките, допустимите нива на риск и системите за управление на риска се преглеждат периодично. Фондът има за цел да развие подходяща контролна среда посредством подходящи обучения, прилагане на професионални стандарти на управление на риска и адекватни контролни процедури.

Специализираната служба за вътрешен контрол на Дружеството извършва проверки за съответствие с политиките за управление на риска на Фонда, приети от УС.

Ценовият риск е свързан с намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени. Фондът измерва ценовия риск посредством модифицирана дюрация (респ. чувствителност при промяна на лихвените криви) за книжа с фиксиран доход и бета коефициент (чувствителност при промяна на пазарни индекси). Алтернативно, ценовият риск може да бъде измерен чрез стандартно отклонение.

При управление на кредитния риск Фондът наблюдава риска от загуби в следствие от влошаване на кредитното качество на емитентите, както и неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти. Дружеството осъществява управлението на кредитния риск като оперира само с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг и когато е необходимо изисква обезпечения за своите вземания.

Ликвиден риск е рискът, че Фондът няма да е в състояние да изпълни своите финансови задължения, когато те станат изискуеми. Фондът прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или стресови условия, без да се реализират неприемливи загуби.

При управление на ликвидния риск Фондът наблюдава риска от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Фондът анализира ликвидния риск на база на историческите входящи и изходящи парични потоци, като на тази основа се определя праг на пари и парични еквиваленти в портфейлите на управляваните фондове. За оперативно управление на ликвидния риск, Фондът изготвя ежедневно петдневна прогноза на паричните потоци свързани с дейността.

Валутен риск е рискът, свързан със загуби от неблагоприятна промяна на валутните курсове. Фондът инвестира активите си предимно в лев- и евро- деноминирани книжа. Експозициите в други валути се хеджират посредством валутни форуърди.

9. Участия на членовете на Надзорния съвет в търговски дружества и организации.

София Христова - Председател на Надзорния съвет
Няма участия в управлението на търговски дружества и организации.

Светослав Гаврийски – член на Надзорния съвет
Член на Надзорния съвет на ОББ АД.

Кристоф Плейн – член на Надзорния съвет
Член на Надзорния съвет на Алианц Банк България; Главен изпълнителен директор на IDS, Analysis and Reporting Services GmbH, Германия, Член на Управителния съвет на Allianz Investment Management, Германия, Член на Надзорния съвет на Allianz ZB, Хърватска, Член на Надзорния съвет на European Reliance S.A. Insurance Company.

Дора Андреева – член на Надзорния съвет
Няма участия в управлението на търговски дружества и организации

Иван Андреев – член на Надзорния съвет
Представяващ и член на Съвета на директорите на Български Енергиен Холдинг ЕАД.

Румяна Кръстева – член на Надзорния съвет
Няма участия в управлението на търговски дружества и организации.

9. Участия на членовете на Надзорния съвет в търговски дружества и организации. (продължение)

Петр Сосик – член на Надзорния съвет

Член на Съвета на директорите на Алианц България Холдинг АД, Член на Надзорния съвет на Алианц Банк България АД, Член Надзорния съвет на Allianz Invest Kapitalanlagegesellschaft mbH, Австрия, Член на Надзорния съвет на Allianz ZB d.o.o. Obligatory and Voluntary Pension Funds Management Company, Хърватска, Член на Надзорния съвет на Allianz pojistovna, a.s., Чехия, Член на Надзорния съвет на Allianz penzijní společnost, a.s., Чехия, Член на Надзорния съвет на Allianz – Slovenska poisťovňa a.s., Словакия, Член на Надзорния съвет на Allianz Lietuva gyvybes draudimas UAB „Allianz Lietuva“, Литва, Член и заместник председател на Надзорния съвет на TUIR Allianz Polska S.A., Полша, Член и заместник председател на Надзорния съвет на TU Allianz Zycie Polska S.A., Полша, Член на Надзорния съвет на Santander Allianz Towarzystwo Ubezpieczen S.A., Полша, Член на Надзорния съвет на Santander Allianz Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie S.A., Полша, Член на Надзорния съвет на Expander Advisors Sp. z o.o., Полша, Член на Надзорния съвет на TFI Allianz Polska S.A., Полша.

Участия на членовете на Управителния съвет в търговски дружества и организации:

Йоанис Коцианос – Председател на Управителния съвет и изпълнителен директор

Председател на Управителния съвет и изпълнителен директор на Алианц Банк България АД, председател на Управителния съвет и изпълнителен директор на ЗАД „Алианц България Живот“, председател на Управителния съвет и изпълнителен директор на ЗАД „Алианц България“, председател на Съвета на директорите на ЗАД „Енергия“, Председател на Съвета на директорите на Алианц Лизинг България АД, Прокурист на Алианц България Холдинг АД.

Владислав Русев – Главен изпълнителен директор и заместник-председател на Управителния съвет

Няма участия в управлението на търговски дружества и организации.

Цветомир Илиев – Изпълнителен директор и член на Управителния съвет

Няма участия в управлението на търговски дружества и организации.

Андрей Александров – Изпълнителен директор и член на Управителния съвет

Изпълнителен директор и Член на Управителния съвет на ЗАД „Алианц България Живот“, Изпълнителен директор и член на Управителния съвет на ЗАД „Алианц България“.

Павлин Петков – Изпълнителен директор и член на Управителния съвет

Изпълнителен директор и Член на Управителния съвет на ЗАД „Алианц България“, Изпълнителен директор и Член на Управителния съвет на ЗАД „Алианц България Живот“.

10. Отговорност на ръководството

Според българското законодателство ръководството следва да изготви финансов отчет за всяка финансова година, която да дава вярна и честна представа за състоянието на Дружеството към края на годината и неговите счетоводни резултати.

Финансовият отчет се изготвя в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО).

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика и че при изготвянето на финансовите отчети към 31 декември 2023 г. е спазен принципът на предпазливостта при оценката на активите, пасивите, приходите и разходите.

Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовите отчети са изготвени на принципа на действащо предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Фондът няма клонове по смисъла на чл. 17 от Търговския закон.

Няма извършени действия в областта на научноизследователската и развойната дейност, тъй като не е приложимо за дейността по допълнително задължително и доброволно осигуряване.

10. Отговорност на ръководството (продължение)

Няма придобити собствени акции, по реда на чл. 187д от Търговския закон.

Няма придобити, притежавани и прехвърлените от членовете на съветите през годината акции и облигации на дружеството.

Няма настъпили важни събития, след датата, към която е съставен годишният финансов отчет.
Докладът за дейността е одобрен от Управителния Съвет на 25 март 2024 г.

Цветомир Илиев
Изпълнителен директор на
ПОД "Алианц България" АД

София,
25 март 2024 г.

Владислав Гусев
Главен изпълнителен директор на
ПОД "Алианц България" АД

ЗУПФ "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ"

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2023 г.

В хиляди лева	Прил.	2023 г.	2022 г.
Нетни приходи от лихви		65,014	23,815
Приходи от дивиденди		29,648	20,245
Нетни приходи/(разходи) от финансови активи		238,884	(412,049)
Нетни приходи от операции с чуждестранна валута		11,062	2,208
Нетни (разходи) от инвестиционни имоти	12	(162)	(1,071)
Общо		344,446	(366,852)
Удръжки и такси от осигурителни вноски за Пенсионноосигурителното Дружество	9	(42,241)	(38,846)
Оперативен резултат		302,205	(405,698)
Промяна в осигурителните вноски			
Увеличения			
Вноски за осигурени лица по сключени договори		422,019	380,837
Получени средства за осигурени лица, прехвърлени от пенсионни фондове, управлявани от други Пенсионноосигурителни Дружества		183,815	159,380
Средства на лица възобновили осигуряването си по реда на чл.124 на КСО		426	490
Прехвърлени средства от резерва на ПОД за гарантиране на brutния размер на вноските		11	24
Общо увеличения		606,271	540,731
Намаления			
Изплатени средства на осигурени лица и пенсионери		(10,284)	(10,640)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове		(283,033)	(276,842)
Прехвърлени средства към ФИПП за изплащане на пожизнени пенсии		(6,822)	(3,813)
Прехвърлени средства към ФРП за извършване на разсрочени плащания		(17,459)	(12,000)
Преведени суми на лица, променили осигуряването си по реда на чл.46 от Кодекса за социално осигуряване и параграф 51 ал.1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на КСО		(23,019)	(13,662)
Общо намаления		(340,617)	(316,957)
Общо промяна в осигурителните вноски		265,654	223,774
Изменение в нетните активи на разположение на осигурените лица		567,859	(181,924)
Нетни активи на разположение на осигурените лица			
В началото на годината		3,268,491	3,450,415
В края на годината		3,836,350	3,268,491

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията, които представляват неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 10 до 36.

Финансовите отчети са одобрени на 25 март 2024 г. и са подписани, както следва:

Съставител:

Митко Миленин
Финансов мениджър

Владислав Русев
Изпълнителен директор

Цветомир Илиев
Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори:
"ПрайсуотърнаусКупърс Одит" ООД

"Ейч Ел Би България" ООД

Джок Нюнан
Прокуррист

Стойчо Милев
Управител

Анна Ботева
Регистриран одитор, одиторско дружество

Стоян Стоянов
Регистриран одитор, одиторско дружество

29-03-

29-03-2024

ЗУПФ "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ"
 ОТЧЕТ ЗА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА
 КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2023 г.

В хиляди лева

Прил. 31.12.2023 г. 31.12.2022 г.

Активи

Инвестиционни имоти	11	2,308	3,587
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	10	3,429,583	2,804,499
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6	14,762	1,780
Вземания	14	12,515	6,108
Банкови депозити		66,948	82,604
Парични средства и парични еквиваленти	13	325,032	381,701
Общо активи		3,851,148	3,280,279

Пасиви

Задължения	15	14,798	11,788
Общо пасиви		14,798	11,788

Нетни активи на разположение на осигурените лица

3,836,350 3,268,491

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложенията, които представляват неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 10 до 36.

Финансовите отчети са одобрени на 25 март 2024 г. и са подписани, както следва:

Съставител:

 Митко Миленин
 Финансов мениджър

 Владислав Русев
 Изпълнителен директор

 Цветомир Илиев
 Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори:

"Прайсуотърхаускупърс Одит" ООД

"Ейч Ел Би България" ООД

 Джок Нюнан
 Прокурор 29-03-2024

 Стойчо Милев
 Управител
 29-03-2024

 Анна Ботева
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 29-03-2024

 Стоян Стоянов
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 29-03-2024

1. Статут и предмет на дейност

Алианц България – Задължителен универсален пенсионен фонд" (Фондът, ЗУПФ) е самостоятелно юридическо лице, със седалище и място на регистрация в България, което се управлява от ПОД "Алианц България" АД (ПОД) с адрес на управление на фонда гр. София, район Лозенец, ул. "Сребърна" №16. Дейността на фонда се управлява от ПОД и се представява от Изпълнителния директор на ПОД. Фондът няма служители.

Основната дейност на ЗУПФ се извършва съгласно изискванията на Кодекса за социално осигуряване (КСО) в България, който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната. Фондът притежава лиценз за извършване на пенсионна дейност от Комисията по финансов надзор (КФН) да извършва допълнително задължително пенсионно осигуряване, съгласно КСО.

Осигуряването в ЗУПФ е индивидуално и се извършва посредством месечни вноски, чиито размер се определя със Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване. Вноските за допълнително задължително осигуряване, както и вноските при прехвърляне от други фондове се отразяват по индивидуалната партида на осигурените лица в ЗУПФ, след като се преведат от Национална агенция по приходите. Индивидуалната партида на осигуреното лице в ЗУПФ се води в левове. Натрупаните средства в индивидуалната партида на осигурените лица не подлежат на заповест или принудително изпълнение. Осигурените лица не отговарят за задълженията и загубите от дейността на пенсионноосигурителното дружество.

Считано от 15.08.2015 г., бяха приети малко по-прецизирани текстове на спорните промени от края на 2014 г., по отношение на избора за промяна на осигуряване от фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване във фонд "Пенсии" на ДОО. В актуализираните текстове се регламентира възможността осигурените лица в УПФ да имат право да се прехвърлят във фонд „Пенсии“ на ДОО до 5 години преди навършване на възрастта за пенсиониране по чл. 68, ал. 1 КСО. Тези лица имат право впоследствие да възобновят осигуряването си в УПФ, отново не по-късно от 5 години преди възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО.

Съгласно новоприетия § 51 от КСО, лицата, на които е отпусната пенсия от ДОО с начална дата до 31.12.2015 г. и с намален индивидуален коефициент, могат да поискат преизчисляването ѝ, ако в срок до 31.12.2016 г. изберат да прехвърлят средствата от индивидуалните си партиди в УПФ във фонд "Пенсии" на ДОО. Също така лицата, на които към 01.01.2016 г. остават по-малко от 5 години до навършване на възрастта по чл. 68, ал. 1, могат до 31.12.2016 г. еднократно да упражнят правото на избор за промяна на осигуряването им от УПФ във фонд "Пенсии". Съгласно чл. 4в от КСО, осигурените в ППФ лица имат право еднократно да променят осигуряването си от ППФ във фонд "Пенсии" на ДОО.

Осигурените лица или техните наследници имат право да получат допълнителна пожизнена пенсия при настъпване на пенсионна възраст, еднократно или на разсрочени плащания от индивидуалните си партиди или от партидите на починал осигурен или пенсионер в ЗУПФ, на които са наследници, както и в случаите, при които осигуреното лице получи разрешение на териториалната експертна лекарска комисия за пожизнена инвалидност.

За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване Фондът събира такси и удържки от ЗУПФ, определени в Правилника за дейността на Задължителния универсален пенсионен фонд.

При извършване на инвестиционната дейност по управление на финансовите активи, Фондът спазва инвестиционни ограничения в съответствие с изискванията на Кодекса за социалното осигуряване.

ЗУПФ може да създава пенсионни резерви с цел гарантиране на минималната доходност. Този резерв се създава в случаите, при които ЗУПФ е постигнал по-висока от средната постигната доходност от всички универсални професионални фондове на тримесечна база. Редът за определяне на размера на този резерв се определя съгласно Кодекса за социално осигуряване. Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. Фондът не е формирал такива резерви

2. База за изготвяне

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приети от Европейския Съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамка с общо предназначение за достоверно представяне, еквивалентно на дефиницията на рамката, въведена в § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

Финансовите отчети са одобрени от Управителния Съвет за публикуване на 25 март 2024 г.

2. База за изготвяне (продължение)

От ръководството на Дружеството се изисква да **направи** собствени преценки и предположения при прилагането на счетоводните политики. Позициите във финансовите отчети, чието представяне изисква по-висока степен на субективна преценка, както и тези позиции, за които приблизителните оценки **имат** значителен ефект върху финансовите отчети като цяло, са **отделно** оповестени в Приложение 7.

2.1. Действащо предприятие

Фондът реализира нетни приходи от инвестиции за 2023 г. в размер на 344,446 хил. лв. (2022 г. отрицателни нетни приходи в размер на (366,852 хил. лв.). Задълженията за натрупани средства по партии на осигурени лица и пенсионери към 31 декември 2023 г. са размер на 3,836,350 хил. лв. (31 декември 2022 г.: 3,268,491 хил. лв.).

При създадените икономически условия, през 2023 г. се наблюдава **ръст** в дохода от инвестиции на Фонда, в сравнение с предходната година и Фондът отчита положителна доходност в размер на 9.20% от инвестиране на активите през 2023 г..

Портфейлът на фонда остава умерено консервативен, без да позволява прекомерна концентрация на риск от определен клас и подклас активи и/или финансови инструменти. Това означава поддържане на микс от ниско рискови държавни ценни книжа, диверсифициран портфейл от корпоративни облигации с инвестиционен рейтинг и прецизно селектирани експозиции в акции, вкл. и сектори и реплики на индекси.

Въз основа на настоящия анализ ръководството не е установило съществена несигурност, че Фондът ще може да продължи да съществува като действащо предприятие. Фондът също има намерението и способността да **предприеме** действия, необходими, за да продължи да съществува като действащо предприятие. Ръководството ще продължи да наблюдава потенциалното въздействие на кризата и ще **предприеме** всички възможни стъпки за смекчаване на ефекта.

3. Историческа стойност

Финансовият отчет е изготвен съгласно принципа на историческата стойност, освен следните активи и пасиви, които се представят по алтернативна стойност, на всяка отчетна дата:

Компонент	База на отчитане
Финансовите активи по справедлива стойност в печалби и загуби	Справедлива стойност
Инвестиционни имоти	Справедлива стойност
Деривативни финансови инструменти	Справедлива стойност

4. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), която е функционалната валута на Фонда. Всички суми са закръглени до хиляда, освен когато е посочено друго.

4.1. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се преизчисляват във функционалната валута на Фонда по обменните курсове на датите на транзакциите.

Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се **преизчисляват** във функционалната валута по обменния курс към отчетната дата. Не-парични активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута, се **преизчисляват** във функционалната валута по курса на датата, **на** която справедливата стойност е определена. Непарични **позиции**, които се оценяват по историческа цена в чуждестранна валута, не се преизчисляват.

5. Съществена информация за счетоводната политика

(a) Валутни операции

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по курса в деня на изготвяне на отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица.

От 1998 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1

5. Съществена информация за счетоводната политика (продължение)

(б) Финансови инструменти

(i) Признание и първоначално измерване

Всички финансови активи и пасиви са първоначално признати, когато Фондът става страна по договорните условия на инструмента.

Финансов актив или финансов пасив се измерва първоначално по справедлива стойност плюс, за позиции, които не се отчитат по справедлива стойност през печалба и загуба, разходи по сделката, които са пряко свързани с неговото придобиване или издаване.

(ii) Класификация и последващо измерване, отписване

Финансови активи

При първоначално признаване Фондът класифицира не-деривативните финансови активи в следните категории:

- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата,
- финансови активи отчитани по амортизирана стойност: заеми и вземания, банкови депозити и парични средства и парични еквиваленти.

Финансовите активи не се рекласифицират след тяхното първоначално признаване, освен ако Фондът промени бизнес модела за управление на финансови активи, в който случай всички засегнати финансови активи се рекласифицират от първия ден на първия отчетен период, следващ промяната в бизнес модела.

Финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако отговаря и на двете условия и не е определен по ССПЗ:

държи се в бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Всички финансови активи, които не се класифицират като измервани по амортизирана стойност се измерват по ССПЗ. Това включва всички деривативни финансови активи.

При първоначално признаване, с изключение на вземания и парични средства и парични еквиваленти, Фондът класифицира и оценява финансовите активи по ССПЗ. Вземания и парични средства и парични еквиваленти се оценяват по амортизирана стойност.

Фондът прави оценка на целите на бизнес модела, по който даден финансов актив се държи на ниво портфейл, тъй като това най-добре отразява начина, по който се управлява бизнеса и се предоставя информация на ръководството. Информацията, която се взема под внимание включва:

- посочените политики и цели на портфейла и действието на тези политики на практика. Включително дали стратегията на ръководството се фокусира върху получаване на договорния лихвен доход, поддържане на определен профил на лихвения процент, съпоставяне на продължителността на финансовите активи с продължителността на всякакви свързани задължения или очаквани парични потоци или реализиране на парични потоци чрез продажба на активите;
- как се оценява и отчита дейността на портфейла пред ръководството на Фонда;
- рисковете, които засягат представянето на бизнес модела (и финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел) и как се управляват тези рискове;
- как се компенсират управителите на бизнеса - напр. дали компенсацията се основава на справедливата стойност на управляваните активи или на събраните договорни парични потоци
- честотата, обема и периода на продажбите на финансови активи в предходни периоди, причините за такива продажби и очакванията за бъдещи продажби.

Прехвърлянето на финансови активи на трети страни в сделки, които не отговарят на условията за отписване, не се считат за продажби за тази цел, в съответствие с продължаващото признаване на активи от Фонда.

5. Съществена информация за счетоводната политика (продължение)

(б) Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване, отписване (продължение)

Финансови активи (продължение)

Финансовите активи, които се държат за търгуване или се управляват и чието изпълнение се оценява на база справедливата стойност, се оценяват на база ССПЗ.

Финансови активи – Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва:

За целите на тази оценка „главницата“ се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначално признаване. „Лихвата“ се определя като възнаграждение за стойността на парите във времето и за кредитния риск, свързан с непогасената главница през определен период от време и за други основни рискове и разходи по кредитиране (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалбата.

При оценката дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва, Фондът разглежда договорните условия на инструмента. Това включва оценка дали финансовият актив съдържа договорна клауза, която би могла да промени времето или сумата на договорните парични потоци, така че **тя да не отговаря на това условие**. При извършването на тази оценка Фондът взема предвид:

- условни събития, които биха променили размера или времето на паричните потоци;
- условия, които могат да коригират договорната купонна лихва, включително характеристиките с променлива лихва;
- характеристики за предплащане и удължаване; и
- условия, които ограничават претенциите на Фонда към парични потоци от определени активи (например характеристики без право на регрес).

Характеристика за предплащане съответства на критериите за плащане само на главница и лихва, ако предплащането представлява неизплатена сума на главницата и лихвата върху неизплатената главница, която може да включва разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване на договора. Освен това, финансов актив, придобит с отстъпка или премия, до договорната му номинална сума, функция, която позволява или изисква предплащане в размер, който представлява по същество номиналната сума, плюс натрупана (но неизплатена) договорна лихва (която може да включва и разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване) се счита за съответстващ с този критерий, ако справедливата стойност на предплащането е незначителна при първоначалното признаване.

Финансови активи - Последващо измерване и печалби и загуби:

Финансови активи, отчетени по ССПЗ	Тези активи се оценяват в последствие по справедлива стойност. Нетните печалби и загуби, включително доходи от лихви и дивиденди, се признават в печалбата или загубата, освен за деривативите определени за хеджиращи инструменти, за които се прилага отчитане на хеджирането.
Финансови активи по амортизирана стойност	Тези активи се оценяват в последствие по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност е се намаля със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване се признава в печалбата или загубата.

Финансови пасиви – Класификация, последващо измерване и печалби и загуби

Финансовите пасиви се класифицират по амортизирана стойност или според ССПЗ. Финансовият пасив се класифицира според ССПЗ ако е класифициран като държан за продажба, като дериватив или обозначен като такъв при първоначалното признаване. Финансовите пасиви според ССПЗ се измерват по справедлива стойност, а нетните печалби и загуби, включително разходите за лихви, се признават в печалбата или загубата. Другите финансови пасиви впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Разходите за лихви и валутните печалби и загуби се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване също се признава в печалбата или загубата.

5. Съществена информация за счетоводната политика (продължение)

(б) Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване, отписване (продължение)

Финансови активи – отписване

Фондът отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато се прехвърлят правата за получаване на договорните парични потоци от сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив са прехвърлени или при която Фондът не прехвърля и не запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността, нито запазва контрол върху финансовия актив.

Фондът отписва финансов пасив, когато договорните задължения са изпълнени, анулирани или изтекли. Фондът също така отписва финансов пасив, когато неговите условия се променят и паричните потоци от модифицирания пасив са съществено различни, като в този случай се признава нов финансов пасив по справедлива стойност, който се базира на променените условия.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност и платеното възнаграждение (включително всички прехвърлени непарични активи или поети задължения) се признава в печалбата или загубата.

Финансови инструменти – Компенсирано представяне

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, тогава и само тогава, когато Фондът има законово право да компенсира сумите и възнамерява или да ги уреди на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Деривативни финансови инструменти

Фондът използва деривативни финансови инструменти за хеджиране на своите експозиции към валутен риск.

Тези деривативи не са определени като хеджиращи инструменти във хеджиращо взаимоотношение.

Деривативите се признават първоначално по справедлива стойност; пряко свързаните разходи по сделката се признават в печалби и загуби при възникване. След първоначално признаване, деривативите се оценяват по справедлива стойност, като промените обикновено се отчитат в печалбата или загубата.

Не-деривативни финансови активи

Финансови инструменти и активи по договори

Фондът признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за:

- финансови активи оценявани по амортизирана стойност;
- активи по договори.

Загубата от обезценка се изчислява в зависимост от рисковата група, в която е отнесен актива и може да бъде:

- Очаквана кредитна загуба за 12 месеца - загуби произтичащи от всички възможни събития по неизпълнение в рамките на 12 месеца след края на отчетния период;
- Очаквана кредитна загуба за целия срок на актива – загуби произтичащи от всички възможни събития по неизпълнение спрямо очаквания живот на финансовия инструмент

Фондът измерва загубата от обезценка по стойност равна на ОКЗ за целия живот на финансовия актив, освен за следните, за които се измерва ОКЗ за 12-месечен период:

- финансови активи, за които е определено, че имат нисък кредитен риск към отчетната дата; и
- финансови активи, за които кредитният риск (т.е. рискът от неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент) не е нараснал значително от първоначалното признаване.

5. Съществена информация за счетоводната политика (продължение)

(б) Финансови инструменти (продължение)

(iii) Обезценка

Загуба от обезценка на търговските вземания и активите по договор винаги се оценяват в размер равен на ОКЗ за целия живот на финансовия инструмент.

При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на ОКЗ, Фондът взема предвид разумната и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Фонда и обоснована кредитна оценка и включваща прогнозна информация.

Фондът приема, че кредитният риск по даден финансов актив е нараснал значително, ако просрочието е по-голямо от 30 дни.

Фондът счита, че финансовия актив е в неизпълнение, когато:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Фонда в пълен размер, без да изисква от Фонда действия като реализиране на гаранция (ако има такава); или
- финансовите активи, за които просрочието е по-голямо от 90 дни.

Фондът счита, че дълговата ценна книга има нисък кредитен риск, когато кредитният риск е еквивалентен на глобално възприетото определение на „инвестиционен клас“.

ОКЗ за целия живот са тези ОКЗ, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент. 12-месечната ОКЗ е тази част от ОКЗ, която е резултат от събитията на неизпълнение, които е възможно да се случат в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или по-къс период, ако очаквания живот на инструмента е по-кратък от 12 месеца).

Максималния период, който се взема предвид при определяне на ОКЗ е максималният договорен период, през който Фондът е изложен на кредитен риск.

Измерване на ОКЗ

ОКЗ са вероятностно претеглени приблизителни оценки на кредитните загуби. Кредитните загуби се отчитат по настояща стойност на всички парични дефицити (тоест разликата между дължимите паричните потоци, които се дължат от едно дружество в съответствие с договора и паричните потоци, които Фондът очаква да получи).

ОКЗ са дисконтират е ефективния лихвен процент на финансовия актив.

Търговски и други вземания

Оценената очаквана кредитна загуба е калкулирана на база на съществуващия опит за кредитна загуба. Фондът е приел, че за вземания с матуритет по-малък или равен на 90 дни SPPI тест е преминат. SPPI теста е преминат и за вземания с матуритет по-голям от 90 дни до 1 година при, които са валидни следните условия:

- Могат да бъдат уредени до или преди матуритета;
- По-ранното плащане може да доведе до пазарна отстъпка;
- Удължаването на датата на дължимост не е обичайно;
- Вземанията се уреждат, чрез трансфер във същата валута като номинала.

За вземания до 1 година фондът използва опростен подход при изчисление на очакваната кредитна загуба (ECL).
 $ECL = RPD * RLGD * T * GCA$, където:

- RPD - групов осреднен риск от настъпване на неизпълнение за вземания
- RLGD - групова осреднена загуба при неизпълнение за вземания
- T - остатъчен матуритет
- GCA - брутна балансова стойност

5. Съществена информация за счетоводната политика (продължение)

(б) Финансови инструменти (продължение)

(iii) Обезценка (продължение)

Измерване на ОКЗ (продължение)

Финансови активи, като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Фондът класифицира притежаваните финансови активи, като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички промени в справедливата стойност се отчитат през отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Не се извършва калкулация за очакваните кредитни загуби.

Пари и парични еквиваленти

Оценката на обезценка на пари и парични еквиваленти, е калкулирана на база на остатъчния матуритет. За позиции с остатъчен матуритет до 1 г. Фонда използва опростен подход при изчисление на очакваната кредитна загуба (ECL). $ECL = CPD * CLGD * T * GCA$ където CPD - групов осреднен риск от настъпване на неизпълнение за паричните позиции.

Финансови активи с кредитна обезценка

Към всяка отчетна дата Фондът оценява дали финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност са с кредитна обезценка. Финансовият актив е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития е възникнало, което има определено влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив.

Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен включват следните наблюдаеми данни:

- значителни финансови затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 90 дни;
- реструктурирането на заем или аванс от Фонда при условия, които Фондът не би разгледало иначе
- вероятно е кредитополучателят да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация; или
- изчезването на активен пазар за ценна книга, поради финансови затруднения

Финансови активи, като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Фондът класифицира притежаваните финансови активи, като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички промени в справедливата стойност се отчитат през отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Не се извършва калкулация за очакваните кредитни загуби.

Представяне на загуба от обезценка за ОКЗ в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица

Загуби от обезценка на финансови активи измерени по амортизирана стойност се приспадат от брунтата балансова стойност на активите.

Отписване

Брунтата балансова стойност на финансов актив се отписва, когато Фондът няма разумни очаквания за възстановяване на финансов актив в неговата цялост или част от него. Финансовите активи, които обаче са отписани, все още могат да бъдат предмет на дейност по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на Фонда за възстановяване на дължимите суми.

(в) Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти първоначално се оценяват по цена на придобиване и при последваща оценка по справедлива стойност, като промените се признават в печалбата или загубата. Печалбата или загубата от продажбата на инвестиционен имот (разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на имота) се признава в печалбата или загубата за периода. Приходът от наеми от инвестиционни имоти се признава като приход на базата на линейния метод в рамките на срока на договора.

5. Съществена информация за счетоводната политика (продължение)

(г) Финансови разходи

Финансовите разходи включват разходи от/за лихви, нетни разходи от финансови активи, нетни разходи от операции с чуждестранна валута и други финансови разходи.

Лихвени разходи се признават използвайки метода на ефективния лихвен процент.

(д) Приходи

(i) Приходи от лихви

Лихвени приходи или разходи за инструменти, които се оценяват по амортизирана стойност и справедлива стойност чрез всеобхватния доход се признават използвайки метода на ефективния лихвен процент.

Ефективният лихвен процент разпределя приходите/разходите от лихви за очаквания живот на актива или пасива в размер, който точно дисконтира всички очаквани бъдещи парични потоци, за да се изравни първоначалната балансова стойност на инструмента. При изчисляването на ефективния лихвен процент се вземат предвид дължимите такси, които са неразделна част от доходността, премиите или отстъпките на инструмента, при придобиване или емисия, такси за предсрочно обратно изкупуване и транзакционни разходи.

Всички договорни условия на финансов инструмент се вземат предвид при оценката на бъдещите парични потоци.

Отрицателните ефективни лихви, натрупани за финансови активи, се представят като дължими лихви. Нетният приход от лихви в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица се отнася само за финансови инструменти, отчитани по амортизирана стойност, лихвите по дълговите инструменти, класифицирани като справедлива стойност чрез капитала и ефективната част от всички, свързани хеджиращи инструменти.

(ii) Приходи от дивиденди

Приход от дивидент се признава в печалбата или загубата на датата, на която е установено правото на Фонда да получи плащане.

(е) Нетни активи на разположение на осигурените лица

Нетните активи на разположение на осигурените лица включват вноските на работодателите и разпределената доходност по партидите на осигурените лица.

За всеки индивидуален клиент се поддържа отделна сметка, в която се отразяват вноските на осигурените лица и разпределената доходност.

Считано от 1 юли 2004 г., ЗУПФ води партидите на осигурените лица в брой дялове. Ежедневно се извършва оценка на активите и пасивите на фонда и се изчислява стойността на един дял. Стойността на един дял се изчислява, като стойността на нетните активи на фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой на дяловете на фонда към края на същия ден. Стойността на един дял се определя с точност до петия знак след десетичната точка и се обявява от пенсионноосигурителното дружество.

(ж) Такси и удържки по вноски

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на ЗУПФ от пенсионноосигурителното дружество, за 2023 г. ЗУПФ начислява и изплаща на ПОД следните такси върху вноските, получени от осигурените лица:

- такса в размер на 3.75% (2022 г.: 3.75%), удържана от всяка вноска;
- 0.75% (2022 г.: 0.75%) инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани.

(з) Данъци върху дохода

Приходите на фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Приходите от инвестиране на активите на фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за облагане на доходите на физически лица.

5. Съществена информация за счетоводните политики (продължение)

и) Нови и изменени стандарти приети от Фонда

Дружеството е приложило следните стандарти и изменения за първи път за годишния си отчетен период, започващи на 1 януари 2023 г.:

Изменения на МСС 1 и Декларация за практиките по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода“ (издаден на 7 май 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода“: Международна данъчна реформа – Втори стълб Моделни правила (издаден на 23 май 2023 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Всички промени в приетите стандарти, изброени по-горе, нямат ефект върху сумите, признати в предходни периоди нито се очаква те да имат значително въздействие върху текущия или бъдещите периоди.

(ii) Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Фонда

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2023 г. и не са били предварително приети от Дружеството. По-долу е изложена оценката на Дружеството за въздействието на тези нови стандарти и разяснения.

Изменение на МСФО 16 „Лизинги“: Лизингово задължение при Продажби и обратен лизинг (издадени на 2 септември 2022 и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Изменение на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“: класификация на текущи и нетекущи пасиви класификация на текущи и нетекущи пасиви - отсрочване на датата на влизане в сила (издадени оригинално на 23 януари 2020 г. и в последствие изменени на 15 юли 2020 г. и 31 октомври 2022 г., в крайна сметка в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Дружеството през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обозримо бъдеще.

(к) Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС

Изменение на МСС 7 „Отчети за паричните потоци“ и МСФО 7 „Финансови инструменти“: Оповестяване – Споразумения за финансиране на доставчици (издадени на 25 май 2023 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Изменение на МСС 21 „Ефекти от промените в обменните курсове“: Липса на надеждно измерим курс за превамутиране (издадени на 25 май 2023 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г.)

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Дружеството през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обозримо бъдеще.

6. Оповестяване на политиката по управление на риска

ЗУПФ “Алианц България” е изложено на следните видове риск при операциите си с финансови инструменти:

Кредитен риск
Ликвиден риск
Лихвен риск
Валутен риск
Ценови риск

Това приложение дава информация за експозициите на ЗУПФ “Алианц България” към всеки от горепосочените рискове, целите на ЗУПФ “Алианц България”, политики и процеси за измерване и управление на риска.

6. Оповестяване на политиката по управление на риска (продължение)

Общи положения при управление на риска

Отговорността за управление на риска на Фонда се носи от Комитета по управление на риска като помощен управленски орган към Управителния съвет (УС). Комитетът по управление на риска към УС се състои от 5 /петима/ членове, като двама от тях се определят с решение на УС на ПОД и може да бъдат външни за ПОД лица, а третият член е един от изпълнителните директори на ПОД. Комитетът по управление на риска периодично докладва на УС за дейността си.

Политиките за управление на риска на Фонда включват анализ на рисковете, определяне на подходящи лимити за управление на финансовия риск, както и описание на контролни процедури, които намаляват влиянието на финансовия риск върху дейността на Фонда. Политиките и системите за управление на риска се преглеждат периодично, за да се отразят промените в пазарните условия. Фондът има за цел да развие подходяща контролна среда посредством подходящи обучения, прилагане на професионални стандарти на управление на риска и адекватни контролни процедури. Специализираната служба за вътрешен контрол на Фонда извършва проверки за съответствие с политиките за управление на риска на Фонда, приети от УС.

(i) Кредитен риск

При управление на кредитния риск Фондът наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти. Фондът осъществява управлението на кредитния риск като оперира само с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг и когато е необходимо изисква обезпечения за своите вземания.

Парични средства и парични еквиваленти и срочни депозити

Към 31 декември 2023 г. и към 31 декември 2022 г. паричните средства, парични еквиваленти и срочни депозити на Фонда се държат в банки, чиито кредитен рейтинг е в съответствие изискванията на Кодекса за социално осигуряване. Разплащателните сметки в парични средства и парични еквиваленти на Фонда се държат при банката попечител, съгласно изискванията на Кодекса за социално осигуряване.

В хиляди лева	Прил.	2023 г.	2022 г.
Банкови депозити			
A		66,948	-
A-		-	65,558
BBB-		-	17,046
		66,948	82,604
Парични средства и еквиваленти			
Без рейтинг	13	325,032	381,701

Таблицата по-долу представя кредитния риск, свързан с инвестиции в ДЦК и корпоративни облигации, според държавата на емитента, с балансовата стойност към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. Фондът внимателно управлява този риск през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от дълг се счита за добро.

В хиляди лева	Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	
	Към 31 декември 2023 г.	Към 31 декември 2022 г.
ДЦК		
Белгия	82,804	-
България	620,785	524,774
Германия	254,580	80,890
Индонезия	51,319	66,679
Испания	25,913	49,768
Казахстан	-	13,275
Кипър	8,773	8,517
Корей	9,498	9,053
Латвия	23,499	43,446

6. Оповестяване на политиката по управление на риска (продължение)

Общи положения при управление на риска (продължение)

(i) Кредитен риск (продължение)

<i>В хиляди лева</i>	Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата
	Към 31 декември 2023 г.	Към 31 декември 2022 г.
Литва	26,279	24,883
Мексико	61,156	59,002
Полша	47,824	-
Румъния	374,451	271,640
Северна Македония	14,613	12,012
Съединени Американски Щати	232,612	232,104
Унгария	121,246	111,109
Филипини	2,983	20,224
Франция	233,641	50,825
Хърватска	53,747	51,281
Черна Гора	29,100	26,311
Чили	31,854	29,958
	2,306,677	1,685,751
Корпоративни облигации		
България	824	831
Нидерландия	37,075	35,401
Съединени Американски Щати	22,430	25,388
Унгария	-	4,982
Франция	8,577	15,361
	68,906	81,963
Общо	2,375,583	1,767,714

Таблицата по-долу представя матуритетната структура на портфейла от държавен дълг по страни.

31 декември 2023 г.

<i>В хиляди лева</i>	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Белгия	-	-	82,804	82,804
България	117,073	109,633	394,079	620,785
Германия	181,234	-	73,346	254,580
Индонезия	21,151	20,259	9,909	51,319
Испания	-	25,913	-	25,913
Кипър	8,773	-	-	8,773
Корея	-	9,498	-	9,498
Латвия	-	-	23,499	23,499
Литва	-	-	26,279	26,279
Мексико	-	47,413	13,743	61,156
Полша	-	-	47,824	47,824
Румъния	-	203,957	170,494	374,451
Северна Македония	-	14,613	-	14,613
Съединени Американски Щати	-	-	232,612	232,612
Унгария	-	76,764	44,482	121,246
Филипини	-	2,983	-	2,983
Франция	18,526	-	215,115	233,641
Хърватска	-	20,562	33,185	53,747
Черна Гора	-	23,778	5,322	29,100
Чили	-	19,524	12,330	31,854
Общо	346,757	574,897	1,385,023	2,306,677

6. Оновестяване на политиката по управление на риска (продължение)

Общи положения при управление на риска (продължение)

(i) Кредитен риск (продължение)

31 декември 2022 г.

<i>В хиляди лева</i>	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Хърватска	-	20,338	30,943	51,281
Индонезия	17,046	34,569	15,064	66,679
Мексико	-	22,200	36,802	59,002
България	98,581	235,327	190,866	524,774
Румъния	-	147,119	124,521	271,640
Латвия	43,446	-	-	43,446
Унгария	-	57,946	53,163	111,109
Северна Македония	-	12,012	-	12,012
Испания	-	24,921	24,847	49,768
Литва	-	-	24,883	24,883
Франция	-	-	50,825	50,825
Черна Гора	-	21,677	4,634	26,311
Чили	-	18,407	11,551	29,958
Република Корея	-	9,053	-	9,053
Съединени Американски Щати	-	-	232,104	232,104
Кипър	-	8,517	-	8,517
Германия	-	-	80,890	80,890
Република Филипини	17,324	2,900	-	20,224
Република Казахстан	13,275	-	-	13,275
Общо	189,672	614,986	881,093	1,685,751

Таблицата по долу представя качеството на държавен, корпоративен и общински дълг като максимална кредитна експозиция, на базата на обобщени рейтингови категории за Фонда, които обобщават рейтингите на рейтинговите агенции Standard&Poor's, Moody's и Fitch IBCA там където тези рейтинги са приложими. Използваната скала за обобщение на рейтинговите категории е на Standard&Poor's:

<i>В хиляди лева</i>	2023 г.	2022 г.
Държавни ценни книжа		
AAA	254,580	312,994
AA	-	50,825
AA+	232,612	-
AA-	325,943	9,053
A-	155,370	148,055
BBB	675,087	590,723
BBB-	610,599	527,261
BB+	8,773	8,517
BB-	14,613	12,012
B	29,100	26,311
Общо Държавни ценни книжа	2,306,677	1,685,751
Корпоративни облигации		
AA-	5,006	5,030
A+	16,720	18,797
A-	-	-
A	20,540	19,761
BBB+	3,475	3,320
BBB	8,577	11,587
BBB-	4,548	9,462
BB+	9,216	8,647
Без рейтинг	824	5,359
Общо корпоративни облигации	68,906	81,963
Общо облигации	2,375,583	1,767,714

6. Оповестяване на политиката по управление на риска (продължение)

Общи положения при управление на риска (продължение)

(i) Кредитен риск (продължение)

Деривати

Таблицата по долу представя анализ на дериватите в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември.

В хиляди лева	Деривативни пасиви	
	Справедлива стойност	Номинална стойност
2023 г.		
Валутни форуърди	14,762	446,090
2022 г.		
Валутни форуърди	1,780	413,950

Банките контрагент по договора за валутен форуърд имат присъден дългосрочен кредитен рейтинг, както следва:

ING A+ от рейтингова агенция S&P;
 UNICREDIT Bulbank A- от рейтингова агенция S&P;
 CITIBANK AA- от рейтингова агенция S&P
 United Bulgarian Bank A- от рейтингова агенция S&P

(ii) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Фондът няма да е в състояние да изпълни своите финансови задължения, когато те станат изискуеми. Фондът прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или стресови условия, без да се реализират неприемливи загуби. При управление на ликвидния риск пенсионноосигурителното Дружество наблюдава риска от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Фондът анализира ликвидния риск на база на историческите входящи и изходящи парични потоци, като на тази основа се определя праг на пари и парични еквиваленти в портфейлите на управляваните фондове. За оперативно управление на ликвидния риск, Фонд изготвя ежедневно петдневна прогноза на паричните потоци свързани с дейността.

В следващата таблица е представен анализ на финансовите активи и пасиви на Фонда, според остатъчни договорни парични потоци на финансовите активи и пасиви:

Към 31 декември 2023 г.

В хиляди лева	Общо		На	До 3	От 3	От 1 до 5	Над 5
	Балансова стойност	договорени п.п. поискване					
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	325,032	325,032	325,032	-	-	-	-
Банкови депозити	66,948	66,948	-	-	66,948	-	-
Държавни ценни книжа	2,306,677	2,952,661	-	-	355,592	874,572	1,722,497
Корпоративни облигации	68,906	73,846	-	6,343	5,045	62,458	-
Български акции	144,358	144,358	144,358	-	-	-	-
Чуждестранни акции	909,642	909,643	909,643	-	-	-	-
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	14,762	14,762	-	14,762	-	-	-
Вземания свързани с инвестиции и други	12,490	12,490	-	12,490	-	-	-
Вземания от ПОД	3	3	-	3	-	-	-
Други вземания	22	22	-	7	4	11	-
Общо	3,848,840	4,499,765	1,379,033	33,605	427,589	937,041	1,722,497

6. Оповестяване на политиката по управление на риска (продължение)

Общи положения при управление на риска (продължение)

(ii) Ликвиден риск (продължение)

Към 31 декември 2023 г.

<i>В хиляди лева</i>	Балансова стойност	Общо договорени п.п. поискване	На	До 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
Пасиви							
Задължения към ПОД	3,673	3,673	-	3,673	-	-	-
Задължения свързани с инвестиции и други	256	256	-	256	-	-	-
Задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	10,828	10,828	-	10,828	-	-	-
Други задължения	41	41	-	41	-	-	-
Общо	14,798	14,798	-	14,798	-	-	-

Към 31 декември 2022 г.

<i>В хиляди лева</i>	Балансова стойност	Общо договорени п.п. поискване	На	До 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
АКТИВИ							
Парични средства и парични еквиваленти	381,701	381,701	381,701	-	-	-	-
Банкови депозити	82,604	82,604	-	17,046	65,558	-	-
Държавни ценни книжа	1,685,751	2,144,240	-	122,778	83,254	778,281	1,159,927
Корпоративни облигации	81,963	92,261	-	7,380	3,766	81,115	-
Български акции	126,445	126,445	126,445	-	-	-	-
Чуждестранни акции	910,340	910,340	910,340	-	-	-	-
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	1,780	1,780	-	1,780	-	-	-
Вземания свързани с инвестиции и други	6,039	6,039	-	6,039	-	-	-
Вземания от ПОД	1	1	-	1	-	-	-
Други вземания	68	72	39	13	5	15	-
Общо	3,276,692	3,745,483	1,418,525	155,037	152,583	859,411	1,159,927

<i>В хиляди лева</i>	Балансова стойност	Общо договорени п.п. поискване	На	До 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
Пасиви							
Задължения към ПОД	3,230	3,230	-	3,230	-	-	-
Задължения свързани с инвестиции и други	1,156	1,156	-	1,156	-	-	-
Задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	7,398	7,398	-	7,398	-	-	-
Други задължения	4	4	-	4	-	-	-
Общо	11,788	11,788	-	11,788	-	-	-

6. Оповестяване на политиката по управление на риска (продължение)

Общи положения при управление на риска (продължение)

(iii) Лихвен риск

Дейностите по управление на лихвения риск имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на пенсионноосигурителното Дружество.

Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Фонда спрямо промени в лихвените равнища. Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват степента, в която плащанията се осъществяват по-рано или по-късно от договорената дата, както и от промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди и валути.

Следващата таблица представя структурата на лихвоносните активи в инвестиционния портфейл на Фонда към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г.:

В хиляди лева	2023 г.	2022 г.
Лихвоносни активи на Фонда с фиксирана лихва		
Български ДЦК	620,785	524,774
Чуждестранни ДЦК	1,685,892	1,160,977
Чуждестранни корпоративни облигации	68,082	81,132
Банкови депозити	66,948	82,604
Парични средства и парични еквиваленти	325,032	381,701
Общо	2,766,739	2,231,188
Лихвоносни активи на Фонда с плаваща лихва		
Български корпоративни облигации	824	831
Общо	824	831

Фондът не счита, че е директно изложен на съществен лихвен риск, породен от волатилност на лихвените нива, поради относително малкия дял на лихвоносните активи с плаваща лихва в структурата на инвестиционния портфейл на Фонда. Фондът измерва лихвения риск чрез определянето на дюрация, която е основната мярка за чувствителността на един инструмент към изменение нивото на лихвените проценти. Фондът използва метода на модифицираната дюрация за измерване на лихвения риск, свързан с всеки инструмент базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации.

Изчисление на модифицирана дюрация се извършва като се вземат предвид среднопретеглените парични потоци на база време, доходността до падеж и брой лихвени плащания на година. Информацията за модифицираната дюрация на отделните финансови инструменти в портфейла на ЗУПФ "Алианц България", поддържа се в специални отчети, изготвени от Управление на риска. Модифицираните дюрации за портфейлите са средно претеглени на база пазарна стойност. При определянето на среднопретеглените модифицирани дюрации са използвани 12 времеви точки към края на всеки месец за 2023 г. и 2022 г.

В таблицата по-долу е представена чувствителност към промяната в лихвени проценти и нейното отражение в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г., предполагайки константна балансова позиция и изключвайки асиметрично движение на кривите на доходност. Влиянието от увеличението или намалението на лихвените проценти е оценено чрез изчисляването на промяната в справедливата стойност на инструментите с фиксиран лихвен процент.

Ефекта от представения лихвен риск се отразява в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

В хиляди лева	100 базисни точки на паралелно понижние	100 базисни точки на паралелно покачване
2023 г.		
Към 31 Декември	122,187	(108,532)
Средно за периода	112,886	(100,356)
Максимално за периода	134,018	(119,461)
Минимално за периода	80,463	(71,724)

6. Оновестяване на политиката по управление на риска (продължение)

Общи положения при управление на риска (продължение)

(iii) Лихвен риск (продължение)

<i>В хиляди лева</i>	100 базисни точки на паралелно понижение	100 базисни точки на паралелно покачване
2022 г.		
Към 31 Декември	75,522	(67,333)
Средно за периода	67,334	(61,615)
Максимално за периода	89,968	(82,541)
Минимално за периода	40,317	(37,762)

(iv) Валутен риск

Фондът е изложен на валутен риск при сключване на сделки в чуждестранна валута.

В резултат от въвеждането на Валутен борд в България, българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата използвана във финансовите отчети е български лев, разликите отразени в тях се влияят от промените на обменния курс между валутите извън еврозоната и лева.

Политиката по управление на валутния риск, осъществявана от пенсионноосигурителното Дружество е да не се поддържат отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро. С цел спазване на тази политика, когато е необходимо, се сключват валутни форуърдни договори за продажба на USD и GBP при фиксиран EUR курс.

В хиляди лева

	2023 г.				Общо
	Лева	Евро	Щатски Долари	Британски Липри	
Активи					
Парични средства и парични еквиваленти	103,213	220,333	1,484	2	325,032
Банкови депозити	-	66,948	-	-	66,948
Български държавни ценни книжа	109,633	511,152	-	-	620,785
Чуждестранни ДЦК	-	1,453,280	232,612	-	1,685,892
Български корпоративни облигации	-	824	-	-	824
Чуждестранни корпоративни облигации	-	68,082	-	-	68,082
Български акции	141,045	3,313	-	-	144,358
Чуждестранни акции	-	351,785	557,857	-	909,642
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	14,762	-	-	-	14,762
Вземания свързани с инвестиции и други	12,490	-	-	-	12,490
Вземания от ПОД	3	-	-	-	3
Други вземания	22	-	-	-	22
Общо	381,168	2,675,717	791,953	2	3,848,840
Пасиви					
Задължения към ПОД	3,673	-	-	-	3,673
Задължения свързани с инвестиции и други	256	-	-	-	256
Задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	10,828	-	-	-	10,828
Други задължения	41	-	-	-	41
Общо	14,798	-	-	-	14,798
Нетна дълга (къса) валутна позиция	366,370	2,675,717	791,953	2	3,834,042

6. Оповестяване на политиката по управление на риска (продължение)

Общи положения при управление на риска (продължение)

(iv) Валутен риск (продължение)

В хиляди лева

Активи	2022 г.				
	Лева	Евро	Щатски Долари	Британски Липри	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	129,515	248,031	4,153	2	381,701
Банкови депозити	65,558	17,046	-	-	82,604
Български държавни ценни книжа	104,237	420,537	-	-	524,774
Чуждестранни ДЦК	-	928,873	232,104	-	1,160,977
Български корпоративни облигации	-	831	-	-	831
Чуждестранни корпоративни облигации	-	81,132	-	-	81,132
Български акции	123,842	2,603	-	-	126,445
Чуждестранни акции	-	356,071	554,269	-	910,340
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	1,780	-	-	-	1,780
Вземания свързани с инвестиции и други	6039	-	-	-	6,039
Вземания от ПОД	1	-	-	-	1
Други вземания	68	-	-	-	68
Общо	431,040	2,055,124	790,526	2	3,276,692
Пасиви					
Задължения към ПОД	3,230	-	-	-	3,230
Задължения свързани с инвестиции и други	1,156	-	-	-	1,156
Задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	7,398	-	-	-	7,398
Други задължения	4	-	-	-	4
Общо	11,788	-	-	-	11,788
Нетна дълга (къса) валутна позиция	419,252	2,055,124	790,526	2	3,264,904

(v) Други рискове - ценови риск

Ценовият риск може да бъде свързан с инвестициите в акции. При управлението му се наблюдава рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Фондът измерва ценовия риск свързан с инвестиции в акции чрез приложимия за съответния пазар количествен метод от изброените:

1. Историческа волатилност измерена чрез стандартно отклонение;
2. β -коефициент към индексите на съответните пазари;

При невъзможност за прилагане на точка 1. и 2., Фондът използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

Ценовият риск може да бъде свързан и с инвестиции в недвижима собственост. Тогава се наблюдава рискът от намаляване на стойността на инвестиционните имоти при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

7. Използване на приблизителни оценки и преценки

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания, които влияят на прилагането на политиките и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат във всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането се отнася само до този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди.

Информация за критични преценки, направени при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху признатите суми във финансовия отчет, се съдържа в приложенията за счетоводни класификации и справедливи стойности (приложение 8) и по оценка на инвестиционни имоти (приложение 11).

Оценка на справедливи стойности

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Фондът има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Фондът използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Фондът следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни.

Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Фондът счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и че справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката.

При последваща оценка тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е прекратена.

Несигурност в допусканията и оценките

Значими въпроси, свързани с оценките, се докладват на Одит комитета на ПОД:

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Фондът използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви.

Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.

Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

7. Използване на приблизителни оценки и преценки (продължение)

Несигурност в допусканията и оценките (продължение)

Фондът признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

Повече информация за допусканията, направени при оценка на справедливите стойности, е включена в следните бележки:

Приложение 10 – Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
Приложение 11 – Инвестиционни имоти.

8. Счетоводни класификации и справедливи стойности

Таблицата показва справедливите стойности на финансовите активи и пасиви по ниво в йерархията на справедливите стойности.

Таблицата не включва информация за справедливите стойности на финансовите активи и пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност, тъй като за тях балансовата стойност е приблизително равна на справедливата стойност.

Използваните методи на оценка са следните: ниво 1 – пазарни котировки; ниво 2 – котировки от първични дилъри, поради липса на активен пазар; ниво 3 – метод на дисконтираните парични потоци.

ЗУФ "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ"
 ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 31 ДЕКЕМВРИ 2023 г.

8. Счетоводни класификации и справедливи стойности (продължение)

31 декември 2023 г.

В хиляди лева	Прил.	Балансова стойност				Справедлива стойност			
		Финансови активи по справедлива стойност		Заеми и вземания	Други финансови пасиви	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
		справедлива стойност	Други финансови пасиви						
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност									
Български ДЦК	10	620,785	-	-	511,152	109,633	-	-	620,785
Чуждестранни ДЦК	10	1,685,892	-	-	1,685,892	-	-	-	1,685,892
Български корпоративни облигации	10	824	-	-	-	-	824	-	824
Чуждестранни корпоративни облигации	10	68,082	-	-	68,082	-	-	-	68,082
Акции в Република България	10	144,358	-	-	78,224	16,608	49,526	-	144,358
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6	14,762	-	-	-	14,762	-	-	14,762
Чуждестранни акции	10	909,642	-	-	909,642	-	-	-	909,642
		3,444,345	-	-	3,252,993	141,003	50,350	3,444,345	

Финансови активи, които се оценяват по амортизирана стойност

Вземания свързани с инвестиции и други	14	-	12,515	-	-	12,515	-	-	-
Банкови депозити		-	66,948	-	-	66,948	-	-	-
Парични средства и парични еквиваленти	13	-	325,032	-	-	325,032	-	-	-
		-	404,495	-	-	404,495	-	-	-

Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност

Задължения към ПОД	15	-	-	3,673	-	3,673	-	-	-
Задължения свързани с инвестиции и други	15	-	-	256	-	256	-	-	-
Задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	15	-	-	10,828	-	10,828	-	-	-
Други задължения	15	-	-	41	-	41	-	-	-
		-	-	14,798	-	14,798	-	-	-

ЗУПФ "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ"
 ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 31 ДЕКЕМВРИ 2023 Г.

8. Счетоводни класификации и справедливи стойности (продължение)

31 декември 2022 г.

В хиляди лева	Прил.	Балансова стойност			Справедлива стойност			
		Финансови активи по справедлива стойност	Заемни и вземания	Други финансови пасиви	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност								
Български ДЦК	10	524,774	-	-	420,537	104,237	-	524,774
Чуждестранни ДЦК	10	1,160,977	-	-	1,160,977	-	-	1,160,977
Български корпоративни облигации	10	831	-	-	-	-	831	831
Чуждестранни корпоративни облигации	10	81,132	-	-	81,132	-	-	81,132
Акции в Република България	10	126,445	-	-	57,198	56,635	12,612	126,445
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6	1,780	-	-	-	1,780	-	1,780
Чуждестранни акции	10	910,340	-	-	910,340	-	-	910,340
		2,806,279	-	-	2,630,184	162,652	13,443	2,806,279

Финансови активи, които се оценяват по амортизирана стойност

Вземания свързани с инвестиции и други	14	-	6,108	-	-	-	-	6,108
Банкови депозити		-	82,604	-	-	-	-	82,604
Парични средства и парични еквиваленти	13	-	381,701	-	-	-	-	381,701
		-	470,413	-	-	-	-	470,413

Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност

Задължения към ПОД	15	-	-	3,230	-	-	-	3,230
Задължения свързани с инвестиции и други	15	-	-	1,156	-	-	-	1,156
Задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	15	-	-	7,398	-	-	-	7,398
Други задължения	15	-	-	4	-	-	-	4
		-	-	11,788	-	-	-	11,788

8. Счетоводни класификации и справедливи стойности (продължение)

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3

	Финансови активи по	Финансови активи по
	справедлива ст-т	справедлива ст-т
<i>В хиляди лева</i>	2023 г.	2022 г.
Салдо на 1 януари	13,443	33,424
Ефект от промяна в справедливата стойност	864	(1,325)
Изходящи трансфери от Ниво 3	(62)	(26,304)
Входящи трансфери към Ниво 3	36,105	7,648
Салдо на 31 декември	50,350	13,443

Равнение на справедливите стойности от Ниво 2

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 2

	Финансови активи по	Финансови активи по
	справедлива ст-т	справедлива ст-т
<i>В хиляди лева</i>	2023 г.	2022 г.
Салдо на 1 януари	162,652	36,188
Ефект от промяна в справедливата стойност	14,674	(3,153)
Покупки	-	72,982
Изходящи трансфери към Ниво 2	(38,182)	-
Входящи трансфери	1,859	56,635
Салдо на 31 декември	141,003	162,652

Акции в размер на 62 хил. лв. са прехвърлени от ниво 2 в ниво 3, тъй като не са включени в Софикс към 31.12.2023 г и отразяват развитието и пазарните условия през 2023 г. Изполваният метод на оценка е методът на дисконтираните парични потоци. Акции в размер на 36,105 хил. лв. са прехвърлени от ниво 2 в ниво 1, тъй като са включени в Софикс към 31.12.2023 г.

9. Удръжки и такси от осигурителни вноски за Пенсионноосигурителното дружество

<i>В хиляди лева</i>	2023 г.	2022 г.
Инвестиционна такса	(26,413)	(24,561)
Такси от осигурителни вноски	(15,828)	(14,285)
	(42,241)	(38,846)

10. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

<i>В хиляди лева</i>	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Държавни ценни книжа на Република България	620,785	524,774
Чуждестранни държавни ценни книжа	1,685,892	1,160,977
Български корпоративни облигации	824	831
Чуждестранни корпоративни облигации	68,082	81,132
Български акции	144,358	126,445
Чуждестранни акции	909,642	910,340
Общо финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	3,429,583	2,804,499

11. Инвестиционни имоти

<i>В хиляди лева</i>	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Балансова стойност към 1 януари	3,587	5,963
Продадени	(235)	(1,136)
Преоценка	(1,044)	(1,240)
Балансова стойност към 31 декември	2,308	3,587

Инвестиционните имоти се състоят от земя и сгради, притежавани от Фонда и предимно държани за капиталова преоценка.

През 2017 г. беше приета промяна в КСО, която въвежда изискване по отношение на доходността от недвижими имоти, а именно - когато доходността от имота е по-ниска от 50 на сто от доходността при управлението на фонда за съответния 60 месечен период, пенсионноосигурителното дружество е длъжно в срок до 24 месеца от установяване на това обстоятелство да продаде инвестиционния имот на цена не по-ниска от пазарната. Настъпването на промени през 24-месечния период в доходността от инвестиционния имот и/или в доходността от управлението на фонда не освобождава дружеството от това задължение.

С оглед намаляване на потенциалните финансови и регулаторни рисковете свързани с принудителната продажба на имотите, ПОД Алианц България започна от 2018 г. поэтапно да продава притежаваните от ФДПО недвижими имоти.

Оценяване по справедлива стойност

Йерархия на справедливите стойности

Справедливата стойност на инвестиционните имоти се определя от Фонда като се базира на оценката, извършена от външни, независими оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит в оценяването на подобни имоти. Фондът получава такава външна оценка на инвестиционните си имоти периодично, съгласно изискванията на Наредба 9 на КФН, към последния работен ден на всяко тримесечие, като последната дата за календарната година е след датата на отчета.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти се категоризира в рамките на Ниво 3 от йерархията на справедливите стойности (виж Приложение 8) на базата на включването на ненаблюдаеми пазарни входящи данни във входящите данни, които се използват при изчисляването на справедливата стойност. Съответно таблицата по-горе представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности, измерени с помощта на входящите данни на Ниво 3.

Подход при оценката

Последващото оценяване на инвестиционен имот по справедлива стойност се извършва от Фонда, съгласно оценката на пазарната стойност на имота към последен работен ден на всяко тримесечие, изготвена от независим оценител, притежаващ правоспособност за извършване на оценка на недвижими имоти, съгласно Закона за независимите оценители.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти се оценява като се използват един или два от подходите за оценка – пазарен и/или приходен подход. В случай, че липсва достатъчно надеждна и достъпна пазарна информация се допуска прилагането на разходен подход, чрез метода на амортизираната възстановителна стойност. Последните две тримесечия на 2023 г. Независимият оценител използва един подход- пазарния чрез Метод на пазарните аналози /сравнителен/.

Пазарният подход, чрез сравнителния метод, извежда индикативна стойност, като сравнява актива- предмет на оценката с идентични или сходни активи, за които е налична ценова информация.

Поради ограничената налична информация, до известна степен отразяваща ограничената активност на пазара, се използват публично достъпни пазарни цени за сравними имоти като заместител на цените на сделките, когато такива не са на разположение.

Използваните, съгласно посочения метод пазарни аналози са най-малко 3 /три/ на брой.

Приходният подход, чрез метода на капитализиране на бъдещите доходи, извежда индикативна стойност, като привежда бъдещите парични потоци към единна текуща капиталова стойност. Този подход е считан за приложим при оценката на инвестиционни имоти.

11. Инвестиционни имоти (продължение)

Оценяване по справедлива стойност (продължение)

Подход при оценката (продължение)

При метода на капитализирания доход, при който имотите се оценяват чрез прилагане на капитализационен множител към потока от приход от наеми използвайки публично достъпна информация за наемната цена на сходни имоти. При този подход стойността на незастроена земя остава непроменена спрямо стойността, получена при сравнителния метод.

Използваните, съгласно посоченият метод пазарни аналози са най-малко 3 /три/ на брой.

След извеждане на посочените по-горе индикативни стойности, като резултат от приложените методи, образуващи ценови диапазон, в рамките на който попада най-вероятната пазарна стойност на оценявания имот, за нейното определяне се прилага претегляне на стойностите, съгласно конкретни и достоверни критерии, както и съгласно обосноващото експертното мнение на оценителя.

След извеждане на посочените по-горе индикативни стойности, като резултат от приложените методи, образуващи ценови диапазон, в рамките на който попада най-вероятната пазарна стойност на оценявания имот, за нейното определяне се прилага претегляне на стойностите, съгласно конкретни и достоверни критерии, както и съгласно обосноващото експертното мнение на оценителя.

Изборът и приложението на всеки от горепосочените методи или комбинация от методи при определянето на справедливата стойност е в пряка зависимост от вида на имота, състоянието на пазара и наличието на достатъчно надеждна и общодостъпна ценова информация.

В тази връзка Справедливата стойност на земите се определя по метода на пазарните сравнения, тъй като метода на капитализиране на приходите се счита за неприложим.

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
<u>За земите</u> Методът, прилаган при оценката на стойността на земята е методът на пазарните аналози. Този метод определя стойността чрез анализ на цените на наскоро продадени или предложени имоти, сравними с оценявания имот. Когато не е налична информация за сделки, справедливата стойност се определя от оферти цени продава от публично достъпна база данни. Поради уникалната природа на всеки имот, се правят корекции на сравнимите данни за продажбите, за да се отразят разликите между всеки сравним имот и имота, който е обект на оценката.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ограничения в наличието на действителни данни за сделки или борсови цени на подобни активи на активен пазар. 2. Ограничен брой на идентифицирани сравними имоти (не по-малко от 3 за всеки имот) 3. Корекции на аналози, като коефициентите за:<ol style="list-style-type: none"> а. Договаряне б. Размер в. Местоположение г. Достъпност д. Градоустройствено планиране. Други фактори	Справедливата стойност ще се промени, ако: <ul style="list-style-type: none"> • се използват по-голям или по-малък брой аналози • се прилагат по-малко или повече коефициенти за корекция • Коефициентите за корекция при договаряне, размер, местоположение, достъпност и т.н. са по-високи или по-ниски. Освен това, оценката на справедливата стойност ще бъде по-достоверна, когато предимно се прави сравнение със сравними цени на сделки отколкото с цени на оферти на оценявания имот, и обратното.

11. Инвестиционни имоти (продължение)

Оценяване по справедлива стойност (продължение)

Подход при оценката (продължение)

Техника за оценяване За сградите

Пазарен подход: сравнителен пазарен подход

Методът установява стойността чрез анализ на цените на наскоро продадени или предложени имоти, сравними с оценявания имот.

Когато не е налична никаква информация за сделки, справедливата стойност се определя от продажни офери (цени) от публично достъпна база данни. Поради уникалната природа на всеки имот, се правят корекции на сравнимите данни за продажбите, за да се отразят разликите между всеки сравним имот и имота обект на оценката.

Подход на приходите: Метод на капитализиране на доходите.

Методът на капитализирането на доходите определя стойността чрез анализ на наемните цени на наскоро наети или отдадените под наем имоти, сравними с имота, предмет на оценката, което се превръща в оценка на справедлива стойност чрез прилагане на метода на капитализиране на доходите.

Когато не е налична никаква информация за наеми, справедливата стойност се определя от търсени офери (цени) за наеми от публично достъпна база данни. Поради уникалната природа на всеки имот, се правят корекции на сравнимите данни за наемите, за да се отразят разликите между всеки сравним имот и имота, който е обект на оценката.

Значими ненаблюдаеми входящи данни

Ограничения в наличието на борсови цени за наем на подобни активи на активен пазар.

Ограничен брой на идентифицирани сравними имоти (не по-малко от 3 за всеки имот)

Корекции на аналози, като коефициентите за:

- Договаряне
- Размер
- Местоположение
- Достъпност
- Градоустройствено планиране
- Други

Ограничения в наличието на борсови цени за наем на подобни активи на активен пазар.

Ограничен брой на идентифицирани сравними имоти (не по-малко от 3 за всеки имот)

Корекции на аналози, като коефициентите за:

- Договаряне
- Размер
- Местоположение
- Достъпност
- Градоустройствено планиране
- Други

Капитализация на дохода

Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност

Справедливата стойност ще се промени, ако:

- се използват по-голям или по-малък брой аналози
- се прилагат по-малко или повече коефициенти за корекция
- Коефициентите за корекция при договаряне, размер, местоположение, достъпност и т.н. са по-високи или по-ниски.

Освен това, оценката на справедливата стойност ще бъде по-достоверна, когато се прави предимно сравнение със сравними цени на сделки отколкото с цени на офери.

Справедливата стойност ще се промени, ако:

- се използват по-голям или по-малък брой аналози
- се прилагат по-малко или повече коефициенти за корекция
- Коефициентите за корекция при договаряне, размер, местоположение, достъпност и т.н. са по-високи или по-ниски.

Освен това, оценката на справедливата стойност ще бъде по-достоверна, когато се прави предимно сравнение със сравними цени на сделки отколкото с цени на офери.

12. Нетни приходи/(разходи) от инвестиционни имоти

<i>В хиляди лева</i>	2023 г.	2022 г.
Приходи от наем	4	2
Разходи за преоценка	(1,044)	(1,240)
Печалба от продажба на имоти	878	167
Общо нетни разходи от инвестиционни имоти	(162)	(1,071)

13. Парични средства и парични еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Пари по разплащателни сметки в търговски банки	325,032	381,701
Общо парични средства и парични еквиваленти	325,032	381,701

14. Вземания

<i>В хиляди лева</i>	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Вземания по инвестиции	19,371	12,919
Начислена обезценка	(6,882)	(6,882)
Просрочени плащания по инвестиционни имоти	1	2
Вземания от ПОД	3	1
Други вземания	22	68
Общо вземания	12,515	6,108

<i>Движение в обезценката</i>	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Начално салдо	(6,882)	(830)
Промяна	-	(6,052)
Крайно салдо	(6,882)	(6,882)

През 2022 г. е частично обезценено вземане по съдебен спор, във връзка със сделка за финансов инструмент. Обезценката е в размер на 6,882 хил. лв. или 52% от стойността на вземането. Към 31.12.2023 г. Дружеството е прегледало адекватността на начислената обезценка и е заключило че не е необходима допълнителна промяна в нейната стойност.

15. Задължения

<i>В хиляди лева</i>	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Задължения към ПОД	3,673	3,230
Задължения по превеждане на средства за лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	10,828	7,398
Задължения свързани с инвестиции	256	1,156
Други задължения	41	4
Общо задължения	14,798	11,788

16. Сделки със свързани лица

Идентифициране на свързани лица

Фондът има за свързани лица:

ПОД „Алианц България“ АД в качеството му на компания, управляваща активите на Фонда, както и дружествата под общ контрол на „Алианц България Холдинг“ АД (притежаващ 65.9 % от капитала на ПОД „Алианц България“ АД) и на „Алианц СЕ“ (крайното контролиращо лице на ПОД „Алианц България“ АД)

Транзакции със свързани лица

В хиляди лева		2023 г.	2022 г.
ПОД „Алианц България“ АД	Удръжки и такси от осигурителни вноски за ПОД	42,241	38,846
	Задължения към ПОД	3,673	3,230
	Вземания от ПОД	3	1

17. Условни задължения

Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. няма условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване във финансовите отчети на ЗУПФ „Алианц България“.

18. Събития след датата на отчета за финансовото състояние

Няма съществени събития, възникнали след датата на изготвяне на годишния финансов отчет, които да изискват допълнително оповестяване или корекции във годишния финансов отчет.